

Biuletyn

Polskiego **Towarzystwa** Prawa Antydyskryminacyjnego

Nr11

6-7/2015

Przegląd orzecznictwa

(w tej rubryce umieszczamy najistotniejsze orzeczenia sądów krajowych i międzynarodowych z zakresu równego traktowania z kilku ostatnich lat)

Konieczność wskazywania komparatora w sprawach o dyskryminację bezpośrednią

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wyrok z dnia 8 listopada 1990r., w sprawie Elisabeth Johanna Pacifica Dekker v Stichting Vormingscentrum voor Jong Volwassenen (VJV-Centrum) Plus, C-177-88

W sprawach o dyskryminację bezpośrednią ze względu na macierzyństwo nie ma konieczności wskazywania kryterium porównawczego, gdyż stanowi ona dyskryminację ze względu na płeć.

[więcej](#)

Niejasności w systemie wynagradzania działają na niekorzyść pracodawcy

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wyrok z dnia 17 października 1989r., w sprawie Handels-og Kontorfunktionaernes Forbund I Danmark v Dansk Arbejdsgiverforening, w imieniu Danfoss, C-109/88

Nieprzejrzystość systemu wynagradzania nie pozwalająca na zidentyfikowanie kryteriów, jakimi pracodawca się posłużył ustalając wysokość wynagrodzenia powoduje przerzucenie ciężaru udowodnienia braku dyskryminacji na pracodawcę. Pracownik musi jedynie wykazać, że przeciętne wynagrodzenie pracowników jednej z płci jest niższe niż pracowników płci przeciwnej, w porównaniu z odpowiednio dużą liczbą pracowników.

[więcej](#)

Zróżnicowanie stawek pracowników - nierównym traktowaniem

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2012r., w sprawie II PK 82/12

Jeśli występuje zróżnicowanie pracowników z powodu niższych stawek wynagrodzenia, to nie jest to przyczyna dyskryminacji. Jednak może w ten sposób dojść do naruszenia zasady równych praw pracowniczych.

[więcej](#)

Interwencje PTPA

PTPA i Federacja na Rzecz Kobiet i Planowania Rodziny sporządziły opinię przyjaciela sądu do postępowania przez Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie klauzuli sumienia lekarzy PTPA wraz z Federacją na Rzecz Kobiet i Planowania Rodziny przedstawiły Trybunałowi Konstytucyjnemu wspólne stanowisko w sprawie toczącej się na wniosek Naczelnej Rady Lekarskiej. Wniosek zmierza do uznania za niekonstytucyjne przepisów dotyczących tzw. klauzuli sumienia przysługującej lekarzom i m.in. wskazania pacjentowi realnych możliwości uzyskania świadczenia w innej placówce lub u innego lekarza. Wśród kwestionowanych przepisów znalazły się również te nakładające na lekarza/lekarzkę obowiązek powiadomienia przełożonego o odmowie wykonania świadczenia oraz odnotowania tego faktu w dokumentacji medycznej pacjenta/pacjentki. Zdaniem naszych organizacji wniosek Naczelnej Rady Lekarskiej jest

bezasadny i uznaje wyższość wolności sumienia lekarzy/lekarek nad prawami pacjentów i pacjentek, podczas gdy obecne regulacje w żadnym stopniu nie godzą w wolność sumienia osób udzielających świadczeń medycznych. [więcej](#)

Sąd obciążając organizację pozarządową kosztami procesu osłabia możliwość uczestnictwa NGOów w postępowaniach

Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego złożyło wniosek o interwencję Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie, w której PTPA wytoczyło powództwo na rzecz osoby narodowości ukraińskiej przeciwko wyższej uczelni artystycznej o odszkodowanie za naruszenie zasady równego traktowania (ze względu na pochodzenie narodowe) w dostępie do szkolnictwa wyższego na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania. Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo w całości i obciążył PTPA kosztami zastępstwa procesowego w wysokości 3600 zł. Zdaniem PTPA, obciążanie organizacji pozarządowych kosztami procesu niesie ze sobą duże ryzyko pomniejszenia ich aktywności procesowej. Stawia to pod znakiem zapytania, po pierwsze, skuteczność przepisów antydyskryminacyjnych, a po drugie, faktyczną możliwość korzystania przez organizacje z uprawnień przyznanych im na gruncie art. 61 - 63 Kodeksu postępowania cywilnego. W sprawie złożone zostało także odwołanie od kontrowersyjnego orzeczenia.

Publikacje

Problematyczne zagadnienia w stosowaniu prawa antydyskryminacyjnego w Polsce - r.pr. Karolina Kędziora, Krzysztof Śmiszek

W niniejszym opracowaniu analizie zostały poddane wybrane orzeczenia polskich sądów powszechnych, w tym część takich, które choć oparte zostały na przepisach antydyskryminacyjnych, wykazują w opinii autorów niezgodność ze standardem ochrony gwarantowanym zarówno przez przepisy prawa unijnego jak i krajowego. Deficyty te wskazane zostały w odniesieniu do takich kwestii jak obowiązek racjonalnych usprawnień miejsca pracy dla osób z niepełnosprawnościami, zagadnienie przeniesienia ciężaru dowodu w postępowaniach antydyskryminacyjnych, znaczenie cech objętych ochroną prawną, obowiązku jednakowego wynagradzania, a także zadośćuczynieniowej funkcji odszkodowania.

[więcej](#)

Równe traktowanie w służbach mundurowych - Sylwia Spurek

Dotychczas nie prowadzono systemowych i wszechstronnych analiz w zakresie regulacji pragmatyk służbowych służb mundurowych w kontekście zasady równego traktowania funkcjonariuszy. Brak jest kompleksowych opracowań, które odnosiłyby się do zakazu dyskryminacji w służbach mundurowych w przepisach szczególnych ustaw regulujących ich funkcjonowanie. Niniejsze opracowanie podejmuje próbę analizy tych pragmatyk służbowych – przepisów ustaw i ich rozporządzeń – w kontekście zasady równego traktowania, w tym bez względu na płeć, w każdym aspekcie pełnienia służby danej formacji mundurowej.

[więcej](#)

Media o nas

- [Edukacja w służbie równości](#) - Krzysztof Śmiszek i [r.pr. Karolina Kędziora](#) o edukacji antydyskryminacyjnej
- [Konferencja prasowa PTPA ws. raportu Europejskiej Komisji Przeciw Rasizmowi i Nietolerancji](#)
- [Wiceprezesa PTPA - r.pr. Karolina Kędziora o wyborach nowego Rzecznika Praw Obywatelskich](#)